

MOLİBDEN

Toprakta Molibden

Toplam Mo

İyi ayrıışmış topraklarda $2-4 \text{ mg kg}^{-1}$

az ayrıışmış topraklarda $0.2-36 \text{ mg kg}^{-1}$

Tarım topraklarında $0.6-3.5 \text{ mg kg}^{-1}$ (2 mg kg^{-1})

Yarayışlı Mo →→→ ortalama 0.2 mg kg^{-1} (ANA MATERYALE BAĞLI)

Sazlık-bataklık topraklar	$0.17-1.4 \text{ mg kg}^{-1}$
Gri-kahverengi podzolik topraklar	$0.1-0.5 \text{ mg kg}^{-1}$
Peat topraklar	$0.1-0.5 \text{ mg kg}^{-1}$
Podzolik topraklar	$0.09-0.36 \text{ mg kg}^{-1}$

Mo, diğer ağır metallere farklı olarak toprakta anyon (MoO_4^{-2})

Topraktaki reaksiyonu fosfat ve sülfat gibidir

Adsorpsiyonu pH'ya bağlı;

Nötr koşullarda AZ

pH ↓ FAZLA

Alkali ortamda Mo miktarı > Asit ortamda Mo miktarı

Çözünebilen miktarı toplamın % 1

Cu, Zn, Fe ve Mn' in tersine Mo ve B' un asit topraklarda (pH<5) çok kuvvetli tutulması nedeniyle, pH yükseldikçe alınabilirliği ve bitkilere yararlılığı artar

Asit topraklarda bitkilerin Mo alımı < Alkali topraklarda Mo alımı

Kurak ve yarı kurak bölge topraklarında Mo noksanlığı az görülür

Bitkide Molibden

Molibden alımı ve taşınımı

- ▶▶ Bitkiler molibdat (MoO_4^{-2}) anyonu olarak absorbe eder
AKTİF ALIM !!
- ▶▶ Anyonlar arası rekabet nedeniyle
 SO_4 anyonu Mo alımını ↓ H_2PO_4^- anyonu Mo alımını ↑
- ▶▶ TAŞINIM ksilemde MoO_4^{-2} , Mo-S aminoasit kompleksi veya şeker ya da diğer polihidroksi bileşiklerle oluşturulmuş **molibdat kompleksi** şeklinde
- ▶▶ Mo ksilem ve floemde kolay hareket ettiğinden uzun mesafe taşınımı KOLAY

- Cruciferae ve baklagillerin Mo ihtiyacı FAZLA
- Asit koşullara adapte bitkilerin Mo ihtiyacı AZ
- Mo noksanlığına ÇİFT ÇENEKLİLER DAHA DUYARLI
- Enzimler, (nitrat redüktaz, nitrogenaz, ksantin oksidaz/dehidrogenaz ve SÜLFİT REDÜKTAZ) kofaktör olarak Mo içerir (YAPISAL, KATALİTİK, REDOKS)
- 23.2.2. NİTROGENAZ

■ 23.2.3. Nitrat Redüktaz (NR)

Mo, NR' ı aktive eder (N formu önemli)

■ 23.3. Mo Noksanlığı ve Fazlalığı

*Yaprakta kritik noksanlık düzeyi $0.1-1 \text{ mg kg}^{-1}$ (Bitki türü ve N formuna bağlı)

*Baklagil tohumlarının Mo kapsamı >> diğer tohumlar

KAMÇI KUYRUK en belirgin Mo noksanlık belirtisi

KİREÇLEME = Mo Gübrelmesi